

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobkyně: **HEURIS, spol. s r.o.**, se sídlem Nové Sady 988/2, Brno, zastoupená JUDr. Emilem Fleglem, advokátem se sídlem K Chaloupkám 3170/2, Praha 10, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 2771/117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2024, č. j. MSK 5989/2024, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 4. 2025, č. j. 20 A 19/2024-28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši **6 134,70 Kč** k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Emila Flegela, advokáta se sídlem K Chaloupkám 3170/2, Praha 10, do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Věc se týká přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném do 31. 12. 2023 (níže je na tento zákon vždy odkazováno právě v tomto znění). Jeho projednání je podle § 125f odst. 5 tohoto zákona podmíněno tím, že správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje. Řešena je právní otázka, jak má postupovat správní orgán za situace, kdy mu provozovatel vozidla sdělí jméno, příjmení a adresu pobytu řidiče v zahraničí, nikoli však i den jeho narození.

[2] Právě z přestupku provozovatele vozidla byla žalobkyně uznána vinnou rozhodnutím Městského úřadu Vítkov (dále jen „prvostupňový správní orgán“) ze dne 11. 12. 2023, č. j. MUVI 1197632/2023. Měla se jej dopustila tím, že jako provozovatelka vozidla v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovené tímto zákonem. Dne 22. 7. 2022 v 19:42 hodin v obci

Březová, místní část Lesní Albrechtice, na silnici č. I/57 naproti objektu č. p. X ve směru jízdy na Březovou totiž nezjištěný řidič uvedeným vozidlem překročil nejvyšší dovolenou rychlost. Prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích byla vozidlu v úseku s nejvyšší povolenou rychlostí 50 km/h naměřena – při odečtu odchylky 3 km/h – rychlost 66 km/h. Popsaným jednáním se nezjištěný řidič dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu. Za jeho spáchání byla žalobkyni podle § 125f odst. 4 ve spojení s § 125c odst. 5 písm. g) tohoto zákona uložena pokuta ve výši 2 300 Kč a povinnost nahradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a rozhodnutí prvostupňového správního orgánu potvrdil.

[4] Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) napadeným rozsudkem zrušil rozhodnutí stěžovatele. Žalobkyně na základě výzvy sdělila prvostupňovému správnímu orgánu, že v době spáchání přestupku byl řidičem vozidla J. N. P., s doručovací adresou x. Podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu se tak správní orgány měly pokusit kontaktovat jej na adrese v zahraničí. Své povinnosti učinit nezbytné kroky ke zjištění pachatele nedostály pouhou výzvou vůči žalobkyni, aby sdělila den narození osoby označené za řidiče, byť na tuto výzvu nereagovala. Krajský soud v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 12. 11. 2021, č. j. 5 As 141/2019-22, v němž byla řešena obdobná situace. Nebyla shledána žádná okolnost, která by umožňovala se od právních závěrů tohoto rozsudku odchýlit.

[5] Ačkoli označení osoby pobývající v zahraničí za pachatele přestupku patří mezi hojně využívané obstrukční postupy, nemusí tomu tak být pokaždé. Považoval-li stěžovatel jednání žalobkyně za obstrukční, měl tento závěr vtělit do odůvodnění svého rozhodnutí. Teprve pak by se jím mohl krajský soud zabývat.

II. Kasační stížnost žalovaného a vyjádření žalobkyně

[6] Stěžovatel podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), napadený rozsudek navrhl zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Upozornil na ojedinělost rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 141/2019-22, z něhož vyšel krajský soud. Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky k určení totožnosti přestupce, je třeba přihlídnout ke konkrétním okolnostem věci. Podle stěžovatele neuvedení dne narození osoby označené za řidiče brání ztotožnění této osoby, nebo umožňuje záměnu osob se shodným jménem a příjmením. Provozovatel vozidla má podle § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu povinnost znát údaje o osobě, které vozidlo svěřil. Nejedná-li s přiměřenou obezřetností, která zahrnuje i znalost aktuálních kontaktních informací o této osobě, pak nemůže následky přenášet na správní orgány a požadovat po nich, aby na základě nesprávných údajů činily rozsáhlá pátrání po údajném pachateli přestupku. Prvostupňový správní orgán postupoval nad rámec svých povinností již tím, že žalobkyni opakovaně vyzval k doplnění údaje o dni narození osoby, kterou označila za řidiče.

pokračování

[7] Žalobkyně navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, případně zamítnout. Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které napadený rozsudek posoudil v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Posuzovaná věc je v podstatě skutkově shodná s věcí rozhodovanou v rozsudku NSS č. j. 5 As 141/2019-22. Správní orgán nemůže přistoupit k zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla, aniž by se pokusil řidiče vyhledat či kontaktovat přímo na základě informací sdělených provozovatelem vozidla. Neuvedení dne narození nebránilo tomu, aby správní orgán zaslal řidiči do zahraničí výzvu k podání vysvětlení. Podmínka učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku nebyla naplněna a řízení se žalobkyní jako provozovatelkou vozidla bylo zahájeno a vedeno nezákonně.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost je přípustná, byla podána osobou k tomu oprávněnou, včas a z důvodů, které zákon připouští. Za stěžovatele jedná pověřená osoba s vysokoškolským právnickým vzděláním, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

[9] Pro posouzení zákonných předpokladů, za nichž lze kasační stížnost věcně projednat, má význam, že stěžovatel podal žalobu proti rozhodnutí ve věci přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je nejvýše 100 000 Kč. O takovéto žalobě je podle § 31 odst. 2 s. ř. s. oprávněn rozhodovat specializovaný samosoudce. Kasační stížnost ve věci, ve které v řízení před krajským soudem rozhodoval samosoudce a která „svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele“, je podle § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[10] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. je dán v případě, že (1) kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu, (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, (3) kasační stížnost vyžaduje učinit odklon od ustálené judikatury, nebo (4) bylo-li v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 11). Zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného nebo procesního práva nebo nerespektování ustálené a jasné judikatury může odůvodňovat i přijatelnost kasační stížnosti správního orgánu (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS).

[11] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[12] Ustanovení § 10 odst. 3 a § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu stanoví objektivní odpovědnost provozovatele vozidla za porušení povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích, jejíž obsah je vymezen v jiných ustanoveních tohoto zákona. Tato objektivní odpovědnost má formu odpovědnosti za přestupek (k tomu blíže

nález Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16, zejména části VII a VIII). Jejím účelem je zajistit, aby překročení maximální povolené rychlosti naměřené pomocí automatických radarů nebo nesprávné parkování nezůstalo nepotrestáno a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, bod 17). Právě proto je projednání přestupku provozovatele vozidla podmíněno tím, že správní orgán podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu „*učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje*“.

[13] Bylo by „*proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku*“ (rozsudek NSS č. j. 8 As 110/2015-46, bod 18). Nelze však „*akceptovat, pokud správní orgán na snahu dohledat skutečného pachatele přestupku bez dalšího rezignuje a přistoupí k zahájení řízení o správním deliktu (nyní přestupku) provozovatele vozidla, aniž by se řidiče jakožto přestupce pokusil vyhledat (např. za pomoci jemu dostupných databází) či kontaktovat přímo na základě informací sdělených provozovatelem vozidla*“ (rozsudek NSS č. j. 5 As 141/2019-22, bod 21).

[14] Povinnost správních orgánů ve vztahu k zjištění skutečného řidiče je oslabena či vůbec neplatí v případech, v nichž „*provozovatel vozidla označil osobu údajného řidiče z důvodu učinění pouhé procesní obstrukce bez reálného obsahu, konkrétně když neuvedl (a) dostatečné množství osobních údajů konkrétní osoby, aby ji bylo možné identifikovat a kontaktovat, popřípadě uvedl údaje smyšlené či falešné, nebo (b) šlo o provozovatele, respektive jejich zástupce, kteří opakovaně jednali v podobných věcech obstrukčním způsobem [...]. Ve věcech, v nichž se jedná o odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt podle § 125f zákona o silničním provozu, je třeba výše uvedené obecné závěry judikatury aplikovat individuálně podle konkrétních skutkových okolností*“ (rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2020, č. j. 2 As 293/2018-25, bod 22; srov. též rozsudek NSS ze dne 9. 10. 2019, č. j. 2 As 346/2018-22).

[15] Nejvyšší správní soud podotýká, že v již zmíněném rozsudku č. j. 5 As 141/2019-22 řešil obdobný případ, v němž provozovatel vozidla, který byl uznán vinným spácháním přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, sdělil správnímu orgánu toliko jméno, příjmení a adresu pobytu řidiče v zahraničí. To ale neznamenalo, že se bez dalšího dopustil obstrukční praktiky. Takový závěr neobsahovala ani tehdejší rozhodnutí správních orgánů, která provozovateli vozidla pouze vytkla, že jím sdělené údaje neumožnily označeného řidiče jednoznačně identifikovat. Za dané situace byl správní orgán „*povinen učinit alespoň základní úkony směřující k identifikaci označené osoby a k jejímu kontaktování*“, tedy úkony, mezi něž obvykle patří „*dohledání údajů o dané osobě v dostupných databázích, je-li to možné, a rovněž pokus o kontaktování řidiče za použití údajů, které poskytl provozovatel vozidla*“, nikoli však pouze to, že správní orgán provozovatele vozidla „*opakovaně vyzval ke sdělení data narození přestupce*“ (body 24 a 25 cit. rozsudku).

[16] Na těchto závěrech setrval Nejvyšší správní soud i v dalších svých rozhodnutích (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 10. 2022, č. j. 1 As 69/2022-27, či usnesení NSS ze dne

pokračování

16. 4. 2024, č. j. 4 As 293/2023-21, nebo ze dne 23. 10. 2025, č. j. 2 As 61/2025-54). Nesdělení dne narození označeného přestupce nemění nic na povinnosti správních orgánů, aby se tuto osobu pokusily na základě údajů sdělených provozovatelem vozidla ztotožnit a kontaktovat. V posuzované věci ovšem takovéto úsilí nevyvinuly. Krajský soud se nemohl zabývat případnou obstrukční povahou označení řidiče s pobytem v zahraničí, neboť se jí ve svých rozhodnutích nezabývaly ani správní orgány. Není dána jakákoli rozhodná skutková odlišnost, která by bránila použití právních závěrů vyslovených v rozsudku NSS č. j. 5 As 141/2019-22. Lze tak uzavřít, že ve věci nevyvstala žádná právní otázka, v níž by bylo možné spatřovat některý z předpokladů přijatelnosti kasační stížnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Jelikož kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[18] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 věty první ve spojení s § 120 s. ř. s. podle úspěchu ve věci. Je tomu tak z toho důvodu, že při odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost jde o zjednodušený meritorní přezkum napadeného rozhodnutí krajského soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. se neuplatní. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně ve věci plný úspěch měla, což znamená, že jí byla přiznána náhrada nákladů řízení vůči stěžovateli.

[19] Zástupce žalobkyně učinil v řízení o kasační stížnosti jeden úkon právní služby, kterým je písemné podání ve věci samé [vyjádření ke kasační stížnosti; § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Za tento úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 4 620 Kč (§ 9 odst. 5 ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu), která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce žalobkyně, advokát JUDr. Emil Flegel, je plátcem daně z přidané hodnoty, tudíž se jeho odměna a náhrada hotových výdajů zvyšuje o tuto daň ve výši 21 %, tj. o částku 1 064,70 Kč. Celková výše náhrady nákladů řízení činí 6 134,70 Kč. Tuto částku je stěžovatel povinen žalobkyni zaplatit k rukám jejího zástupce, a to do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. února 2026

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu